

Dr Elaine Phillips, Wprowadzenie do studiów biblijnych,

Sesja 6, Jerozolima, od Synaju do Syjonu

© 2024 Elaine Phillips i Ted Hildebrandt

To jest dr Elaine Phillips i jej nauczanie na temat wprowadzenia do studiów biblijnych. To jest sesja 6, Jerozolima od Synaju do Syjonu.

Cóż, przechodzimy do kolejnego wykładu z naszego cyklu o Geografii Izraela.

To taki element centralny. Jak widać z tytułu, nie prowadzimy obecnie badania regionalnego. Będziemy mówić o samej Jerozolimie i oczywiście powiązaniu z poprzednią serią, którą zrobiliśmy, czyli Synajem.

Tora dana na Synaju, przeniesiemy się teraz z Synaju na Syjon, ze wszystkimi tego konsekwencjami. Jak Pan powiedział przez Mojżesza w Księdze Powtórzonego Prawa 12, będzie to miejsce, które wybrał Bóg. Zanim do tego przejdziemy, potrzebujemy tylko odrobiny poczucia, gdzie znajduje się Jerozolima w szerszym kontekście geograficznym.

W trakcie naszej podróży od czasu do czasu wskazywaliśmy to na mapach, ale teraz chcemy po prostu zauważyć, że tutaj jest to tuż na krawędzi, tuż na krawędzi granicy między Judą z jednej strony a Benjamina, tuż na północ. I będę o tym mówił nieco później, kiedy będziemy mówić o przeniesieniu stolicy przez Dawida do Jerozolimy. Więc to będzie znaczące.

Jeśli masz wrażenie, że będę ignorować ten plemienny obszar Benjamina, to tak nie jest. Do tych wszystkich cudownych miasteczek wrócimy nieco później w innym wykładzie. Na początek oto jak wygląda Jerozolima dzisiaj, gdy stoisz na wschód od słynnego Wzgórza Świątynnego i widzisz złotą kopułę, Kopułę na Skale.

Porozmawiamy więcej o konsekwencjach samego Wzgórza Świątynnego. Pomocne będzie zapoznanie się z kilkoma odniesieniami w Psalmach do Jerozolimy. Dlatego chcę poświęcić trochę czasu na przeczytanie niektórych z nich, a później, gdy będziemy myśleć o geografii, a zwłaszcza o obszarze miasta Dawida, wrócimy do dodatkowych Psalmów.

Ale pozwól mi je przeczytać, żeby zacząć. Psalm 48, wersety 11-14. Niech się raduje góra Syjon.

Niech się radują miasta judzkie z powodu Twoich wyroków. Spacer po Syjonie. Zajmij się tym.

Policz jego wieże. Rozważ dobrze jego mury obronne. Przejdźcie przez jego cytadele, abyście mogli powiedzieć następnemu pokoleniu, że to jest Bóg, nasz Bóg na wieki wieków i on będzie naszym przewodnikiem na wieki.

Interesujące jest to, że Jerozolima zawsze musiała być miastem ufortyfikowanym. I jak zobaczymy, przechodząc do Jerozolimy, jaką mamy nawet dzisiaj, są tam fortece, są wieże i są one w pewnym sensie nowoczesnym przedstawieniem. Cóż, jest to przedstawienie z Imperium Osmańskiego potrzeby fortyfikacji, które tak naprawdę widzimy już odzwierciedlone w Psalmach.

Jeszcze kilka. Oto Psalm 76 werset 2. Jego siedziba powstała w Salem, jego mieszkaniu na Syjonie. Jest to właściwie bardzo ważny fragment, ponieważ pomaga nam zrozumieć, że Salem, o którym czytamy w Księdze Rodzaju 14, Melchizedek, król Salem, w rzeczywistości będzie Jerozolimą, Syjonem.

A potem jeszcze jedno, na razie. Psalm 102, wersety 13 i 14. Powstaniesz i zlitujesz się nad Syjonem.

Pomiń tutaj kilka słów. Jej kamienie są drogie Twoim sługom. Już sam jej kurz budzi w nich litość.

Kamienie i pył są częścią tego doświadczenia, gdy udajemy się do Jerozolimy, i z pewnością zobaczymy to w dalszej podróży. Zatem zacznijmy i zastanówmy się, dokąd dzisiaj zmierzamy, ponieważ jest to oczywiście obszerny temat i postaramy się go zakończyć w nieco ponad godzinę. Chcę chociaż popatrzeć na to, co dziś nazywa się Starym Miastem.

Jest otoczone murem, a mury zostały zbudowane przez sułtana Sulejmana w XVI wieku, co pomaga nam trochę lepiej zrozumieć Jerozolimę. Chcę więc teraz przyjrzeć się diagramowi Starego Miasta, ponieważ odniosę się do niektórych terminów używanych w odniesieniu do struktury Starego Miasta, nawet gdy cofamy się przez wcześniejsze części historii Jerozolimy. Następnie chcę poświęcić trochę czasu na omówienie wzgórz, dolin i tak dalej, które tworzą Jerozolimę.

To jest ważne. Będzie to ważne nawet w kontekście zrozumienia niektórych Psalmów. Następnie chcemy szybko prześledzić historię Starego Testamentu, szczególnie w odniesieniu do niektórych fascynujących pod tym względem obiektów archeologicznych, a na koniec kilka rzeczy, które są ważne z punktu widzenia okresu między Testamentami a późniejszym Nowego Testamentu Jerozolima.

Więc o to nam chodzi. Oto przede wszystkim nasz współczesny wygląd. Stare Miasto, otoczone murami miasto Jerozolima, wygląda schematycznie tak.

Jak powiedziałem przed chwilą, mury te zostały zbudowane przez sułtana Sulejmana w XVI wieku, a więc mamy okres prawie 400 lat, kiedy Imperium Osmańskie

kontrolowało cały ten obszar, a Jerozolima jest głównym miastem. Teraz jest ono podzielone, gdy mówimy o Jerozolimie, na cztery części. Mamy więc dzielnicę chrześcijańską, dzielnicę ormiańską, dzielnicę żydowską, a następnie dzielnicę muzułmańską i oczywiście samo Wzgórze Świątynne.

Zawsze uważałem za pomocne, gdy uczniowie zaczynają zajmować się tym otoczonym murami miastem, Starym Miastem w Jerozolimie, myślenie o każdej z tych dzielnic kulturowych, ponieważ nimi są. Nawiasem mówiąc, granice nie są; są porowate, więc tak to ujmę. Warto jednak pomyśleć o tym, że każda dzielnica ma coś, co przyciąga do siebie populację.

To właśnie robi magnes: przyciąga do siebie rzeczy, więc każda z tych ćwiartek rzeczywiście ma magnes. Dzielnica Ormiańska, dla wyznawców Kościoła ormiańskiego, którzy tu są, ma św. Jakuba, który jest bardzo znaczącą budowlą pod względem kościoła, ale także klasztoru i głównego punktu znajdującego się tam kościoła ormiańskiego.

Mamy dzielnicę chrześcijańską, a to byłby kościół Grobu Świętego. Spędzimy tam trochę więcej czasu, aby zapoznać się ze wszystkimi oczywistymi powiązaniem Nowego Testamentu. Nie spędzimy czasu w Dzielnicy Ormiańskiej, która i tak jest dzielnicą raczej zamkniętą.

Potem mamy Dzielnicę Muzułmańską i chociaż nie spędzimy tutaj dużo czasu, jeśli chodzi o materiały, będzie tu kilka ważnych znalezisk, którym chcemy się przyjrzeć, a potem spędzimy trochę czasu jeśli chodzi o mówienie o tym, co leży u podstaw Kopuły na Skale w Dzielnicy Muzułmańskiej.

I wreszcie nasza dzielnica żydowska, Ściana Płaczu. Jest wiele powodów, dla których jest to ważne dla społeczności żydowskiej. Nazywa się to teraz, w ich żargonie, już nie Ścianą Płaczu, tylko Ścianą Płaczu i jest najbliższej, jak mogą dotrzeć, i możemy o tym powiedzieć wiele ciekawych rzeczy, ale najbliższej, gdzie mogą dotrzeć, gdzie Świątynia, Druga Świątynia, Świątynia stojąca za czasów Jezusa, Odbicie Pierwszej Świątyni, miejsce najbliższej miejsca Najświętszego.

Dlatego właśnie z tego konkretnego powodu nazywa się ją Ścianą Płaczu. Cóż, przejdźmy od naszych dzielnic Jerozolimy do przyjrzenia się topografii, szczególnie w odniesieniu do, jak powiedziałem przed chwilą, wzgórz, dolin i źródeł wody. Na tę schematyczną mapę nałożony jest nasz zarys starego miasta, tak jak o nim myślimy, ponownie od 1500 do około 1900 roku.

Te mury wciąż stoją, kiedy odwiedzasz Jerozolimę; widać je, ale pierwszą rzeczą, na której chcemy się skupić, jest szereg dolin. Nawiasem mówiąc, tu jest główne wejście po zachodniej stronie, główne wejście po zachodniej stronie tych murów,

prowadzące do Bramy Jaffy i wejście do tego starego miasta. Są też inne bramy, ale ta jest najważniejsza.

Ale zajmijmy się dolinami, ponieważ są to nazwy dolin, które pojawiają się – przynajmniej niektóre z nich – w kontekście naszego materiału biblijnego. Mamy tu przede wszystkim Dolinę Cedronu. Powiemy o tym więcej, gdy będziemy rozmawiać o Davidzie.

Następnie, zarówno po południowej, jak i zachodniej stronie tego, co mamy z tymi współczesnymi starymi murami miejskimi, wiruje Dolina Hinnom. Być może jest to dla was znajome z Doliny Synów Hinnoma. Słowo oznaczające dolinę to gai, a gdy zostanie ono dołączone do następującej po nim nazwy własnej, będzie to Gehinom, Dolina Hinnom, która w okresie Nowego Testamentu zostanie przeniesiona na język grecki jako Gehenna.

Więc miej to też na uwadze. Ma wszelkiego rodzaju znaczące powiązania, do których powrócimy. Pomiędzy tą główną Doliną Cedronu, która, nawiasem mówiąc, biegnie na południe, południe, południe, wschód, aż w końcu dotrzemy do Doliny Rift nad Morzem Martwym.

Ale w każdym razie pomiędzy naszą Doliną Cedron a tym zakrętem w Dolinie Hinnom mamy znacznie mniejszą, ale wciąż ważną i zauważalną rzecz, zwaną Doliną Centralną. Józef Flawiusz, obok tego imienia mam gwiazdkę; Józef Flawiusz nazwał ją Doliną Tyropejską. Tylko on to tak określił.

Dlatego większość ludzi uważa ją za Dolinę Centralną, ponieważ dzieli większą część Jerozolimy. O tych wzgórzach i rozbudowie Jerozolimy opowiem za chwilę. Za chwilę wrócę do tego dlaczego mam gwiazdkę obok Tyropean, ale w międzyczasie pomyśl o innej, mniejszej, ale wciąż ważnej dolinie, która biegnie ze wschodu na zachód, która w zasadzie idzie, i nadal możesz nią podążać na nowoczesnej ulicy słowo „modern” jest ujęte w cudzysłów, począwszy od Bramy Jaffy aż do tego obszaru, który reprezentuje Wzgórze Świątynne, na którym stoi Kopuła na Skale.

Mamy to. Mamy pewne struktury w dolinach aż do Doliny Bazeta, ale nie będziemy się nimi teraz martwić. Przez długi czas ludzie czytali określenie Józefa Flawiusza „Tyropean” i myśleli, że oznacza ono producentów serów, ale nikt nie miał pojęcia, dlaczego serowarze mieliby być tego częścią.

Bardzo znaczący archeolog, nazywający się Ronnie Reich, prowadził pewne prace na tym obszarze i jego sugestia jest taka, że nie ma to nic wspólnego z Doliną Cheesemakers, ale zamiast tego odnosi się do faktu, że na tym obszarze znaleźli szczątki ryb, dlatego istnieją inne przesłanki wskazujące, że mogli tu przebywać ludzie z Tyru. Tyr, miasto położone wysoko w Fenicji. Porozmawiamy o tym więcej w późniejszym wykładzie.

Prawdopodobnie byli częścią tej kosmopolitycznej kultury, szczególnie w okresie Drugiej Świątyni. To byłoby wtedy, gdy był tam Jezus. Miało to miejsce w czasach, gdy pisał Józef Flawiusz, do tego stopnia, że uznano to miejsce za miejsce, w którym faktycznie mieszkali w tym regionie.

Być może więc nazwa, którą Józef Flawiusz nadaje jej jako tyropejskiej, oznacza ludzi, którzy są robotnikami z Tyru, którzy tu przybyli, zajmując się między innymi handlem rybami, ponieważ istnieją dowody na obecność ości ryb w tym rejonie. No cóż, dość o dolinach. Zajmijmy się jeszcze kilkoma kwestiami związanymi ze wzgórzami.

Ta sama mapa, a teraz mam kilka strzałek, które mogą nam pomóc. Miasto Dawida, to jest ten obszar tutaj. Jest mały i o tym musisz pamiętać.

Jest niższy. Jest niżej niż którekolwiek z okolicznych wzgórz. Tak naprawdę, jeśli udasz się stąd na Wzgórze Świątynne, pójdziesz prosto w górę.

Aby dostać się na to wzgórze jest wyższe, albo na to, trzeba najpierw zejść do doliny. Niemniej jednak jest to Miasto Dawida, które zajmuje powierzchnię około 11 akrów. Ale możesz zadać sobie pytanie, dlaczego więc ludzie osiedlili się tam, a nie w czymś wyższym, czymś większym? I ma to wszystko związek z tą małą niebieską rzeczą.

Prawdopodobnie trudno to zobaczyć, ale jest tam napisane Gihon i mowa o źródle wody. Była tam wiosna. Do linii przerywanej wrócimy nieco później.

A więc to jest nasze Miasto Dawida. Ophel, cóż, Ophel to bardzo interesujące określenie. Trwa dyskusja na temat tego, jak rozległy był Ofel, ale większość ludzi uważa, że jest to obszar na północnym krańcu, nieco wyżej, tuż przed tym, co obecnie nazywamy Wzgórzem Świątynnym.

Cóż, tutaj, na północ od tego, będzie właściwe Wzgórze Świątynne. Góra Moria jest nazywana w 22. rozdziale Księgi Rodzaju, kiedy Pan mówi Abrahamowi: zabierz swojego syna, tego, którego naprawdę kochasz, swojego jedyne syna, a tak przy okazji, tego o imieniu Izaak, zabierz go do regionu, który ci wskażę, górę Moria i tam złóżcie go w ofierze całopalnej. Teraz Kroniki dokonają porównania góry Moria z miejscem, w którym Salomon zbudował świątynię.

I oczywiście, kiedy pierwsza Świątynia Salomona zostanie zniszczona, druga Świątynia zostanie odbudowana w tym samym podstawowym miejscu. Zatem na północ od niego znajdują się dwa niezwykle ważne obszary: Miasto Dawida, źródło wody, oraz Wzgórze Świątynne. Ale musimy też zwrócić uwagę na kilka innych.

Mówiłem ci, że ten obszar, Western Hill, jest wyższy. Jak widać, jest też większy. Będzie to obszar, który w miarę rozwoju miasta pod panowaniem Ezechiasza za chwilę wrócimy do powodów, dla których tak się stało.

Ale w miarę jak się rozrastał, ludzie nie mogli się już tu zmieścić, więc zamieszkają w górnej części miasta. Oczywiście, jak widać, część górnego obszaru miasta to dzielnica ormiańska i dzielnica żydowska, które znajdują się w tym obszarze. Mamy także Górę Oliwną, długi grzbiet górski, który ciągnie się tutaj na północ.

Uniwersytet Hebrajski ma tam kampus. Mamy tu kilka ważnych budowli, które upamiętniają pewne istotne wydarzenia, szczególnie związane z posługą Jezusa. Ważna będzie tam Góra Oliwna.

Cóż, wspomniałem już o tym, że Miasto Dawida jest położone niżej niż reszta okolicznych gór. A teraz, gdy mamy już to wszystko w głowie, przyjrzyjmy się jeszcze kilku psalmom, które są równie ważne. Psalm 121, werset 1, Psalm Dawida.

Pomyśl o Dawidzie w okolicy, którą nazywamy Miastem Dawida. Patrząc na zachód, jest wyżej. Patrząc na południe, te również są wyższe.

Patrząc na Górę Oliwną na wschodzie, jest ona wyższa. Patrząc na północ, jest wyżej. I mówi: Podniosę oczy ku góróm.

Skąd nadejdzie moja pomoc? Pomoc moja przychodzi od Pana, który stworzył niebo i ziemię. Następnie jest mowa o Panu, który jest jego stróżem, Panu, który nigdy nie drzemie ani nie śpi. To jest więc pierwszy z nich, na który mamy teraz inne okno, gdy myślimy o nim w kontekście topograficznym.

A potem podobnie, zaledwie kilka psalmów dalej, masz 125, werset 2. I znowu wyobraź sobie siebie w kontekście, który pokazuje nam nasza mapa topograficzna. Jak góry otaczają Jerozolimę, tak Pan otacza swój lud teraz i na wieki. I jest to Psalm wyrażający ufność, ponieważ Pan rzeczywiście jest tym troskliwym, bezpiecznym otoczeniem.

Zawsze pamiętajcie, że życie w tamtych czasach wymagało obrony, a tutaj obrońcą jest Pan. Cóż, to nam pomaga, jeśli chodzi o doliny. Pomaga nam to w przypadku wzgórz.

Warto wspomnieć o źródle wody, o którym mówiłem przed chwilą. Gichon to nazwa tej wiosny w tekście biblijnym. Nawiasem mówiąc, w tekście nigdy nie jest to nazywane sprężyną.

Nie ma tam słowa oznaczającego wiosnę, ein lub en. Nazywa się ono po prostu Gichon, a słowo to oznacza tryskacz. I sporadycznie przepływa tam i z powrotem, ale można tam zobaczyć dane dotyczące ilości wody.

Nawiasem mówiąc, może to się zmieniać, w zależności od tego, ile opadów spadnie w ciągu roku. Tam, gdzie Gichon wypływa z ziemi, wcześniej, na długo przed czasami Dawida, prawdopodobnie w środkowym brązie, mamy duży basen wykuty bezpośrednio w skale. Za chwilę zobaczymy fragmenty. Nazywa się to basenem wiosennym.

Skończyło się na tym, że był to wówczas zbiornik na wodę wypływającą ze źródła. Powtórzę jeszcze raz: na długo przed tym, jak Dawid przejął to miasto jako swoją stolicę, w skale wycięto kanały, aby woda wypływająca ze źródła płynęła we właściwym kierunku i była jak najbardziej użyteczna. Kanał 2 pochodzi z okresu kananejskiego lub okresu brązowego.

Z biegiem czasu mamy Ezechiasza. Wspominaliśmy już o nim w kontekście bardzo znaczącego króla, króla, który był królem reformującym, ale także królem, a teraz porozmawiamy o historii trochę więcej, ale także królem, który musiał walczyć z Asyryjczykami i najazdem Asyryjczyków w osobie Sennacheryba. Nawiasem mówiąc, Sennacheryb przechwalał się, że w Jerozolimie uwięził Ezechiasza niczym ptaka w klatce.

Cóż, jest w tym sporo historii, a minęło kilka lat, zanim Sennacherib prawdopodobnie zaczął się tym przechwalać. Można to wszystko omówić w 2 Księdze Królewskiej, ale jedną z rzeczy, których się dowiadujemy, i co faktycznie jest wskazane w samych tekstach biblijnych, zarówno w Księdze Królewskiej, jak i w Kronikach, jest to, że Ezechiasz zablokował źródła wody poza Jerozolimą, więc siły wroga, które próbowali go oblegać, nie mogli się do nich dostać, lecz on doprowadził wodę ze źródła do miejsca, gdzie mieli do niej dostęp. Tak więc wyrzeźbiono Tunel Ezechiasza i powróćmy do napisu, który nam o tym przypomina, prowadzącego od źródła prosto do sadzawki na południowym krańcu.

Pamiętaj tylko o tej małej, kropkowanej niebieskiej linii na schemacie, który zrobiłem lub pokazałem ci chwilę temu, a kiedy zakreśliła krzywą w kształcie litery S, wylądowała w małej sadzawce, a to byłaby sadzawka Szilohach . W ten sposób Izajasz 8 odnosi się do wód Sziloh, ale w okresie Nowego Testamentu będzie to okres Siloe. Jeśli chodzi o dodatkowe źródła wody, w odniesieniu do całego naszego pobytu tutaj, zauważcie, że pracowaliśmy aż do źródła Gichon, zawsze tam będąc, basen źródłany, środkowy brąz, kanał 2, obszar brązu kananejskiego.

Tunel Ezechiasza, mówimy o VIII wieku p.n.e., a obecnie baseny na północ od Wzgórza Świątynnego będą datowane na okres międzytestamentowy i Nowy Testament. W takim razie Rzymianie są tutaj i oni również zamierzają zrobić kilka

interesujących rzeczy w zakresie odprowadzania wody. Znalezione także akwedukty dostarczające wodę, szczególnie na teren Wzgórza Świątynnego. No cóż, może trochę pomogą nam jakieś diagramy i rekonstrukcje, albo niestety przedstawienia artystyczne.

Jak już dobrze wiemy, jeśli masz miasto, które ma źródło wody, musisz je chronić. I tak, w archeologii przeprowadzonej wokół tego konkretnego źródła, wspomniałem nazwisko Ronniego Reifa; przed jego pracą tutaj byli inni, ale odkryli, że w środkowym okresie brązu znajdował się tam fenomenalny zespół wież. Tutaj nazywa się to wieżami wiosennymi i pomysł jest taki, że jest to rekonstrukcja samego muru miejskiego, a potem być może jakiś rodzaj chodników, które same by się zabezpieczyły i sprowadziły je w okolice źródła.

Kamienie węgielne wież otaczających basen ze źródłem są masywne. Zauważ, że w tym momencie nie mówimy jeszcze o jakimkolwiek miejscu lub sposobie przejścia przez skałę macierzystą. Widzieliśmy tunele, gdy widzieliśmy przykład źródła wody. Widzieliśmy, jak coś przebiło się przez skałę i zajmiemy się tym później w Jerozolimie, ale w tym momencie nie mamy jeszcze środkowego brązu.

I mała uwaga: kiedy myślimy o tych konkretnych datach, możemy sprawić, że będą one odpowiadać naszemu patriarsze Abrahamowi i przypomnimy sobie z 14. rozdziału Księgi Rodzaju, że Abraham rzeczywiście miał pewne interakcje z królem Salem, Melchizedekiem. Przyjrzyjmy się zatem naszym ramom historycznym. Wzmianka o Melchizedeku pomoże nam trochę w tym względzie, a to tylko ogólny zarys pędzla, który ma właśnie taki być.

Za chwilę skupimy się na niektórych jego fragmentach. Melchizedek, Księga Rodzaju 14, opowiada o tej naprawdę niezwykle konfrontacji pomiędzy czterema a pięcioma królami i po tym, jak Abraham złożył w tym miejscu barana, udał się na północ, aby uratować swojego siostrzeńca Lota, wraca, a król Salemu imieniem Melchizedek, król sprawiedliwości, autor Listu do Hebrajczyków zajmie się obydwoma. On jest kapłanem Boga Najwyższego i wyjdzie, spotka Abrahama i pobłogosławi go, a Abraham odda mu dziesięcinę.

Zatem w tym konkretnym spotkaniu pojawiają się różnego rodzaju niezwykle ważne zapowiedzi i przeczucia. Dawid, cóż, już o nim wspominaliśmy, ale przypominamy sobie tylko w kontekście powiązania z Melchizedekiem, że Psalm 110 mówi, że jesteś kapłanem na wieki według porządku Melchizedeka. To także, wraz ze wzmiankami o Melchizedeku w Księdze Rodzaju 14, nawiązującymi do Listu do Hebrajczyków.

Jezus, syn Dawida, przybył do Jerozolimy, a potem my i to jest nasza wielka struktura. Zachariasz 14 mówi o tym, że kiedy Pan powróci, przyjdzie na Górę Oliwną. Jego stopy dojdą do Góry Oliwnej. Co ciekawe, taka uwaga na temat spraw kulturowych,

Żydzi od wieków chcieli być pochowani na Górze Oliwnej, aby rzeczywiście mogli doświadczyć proroctwa o powrocie Pana na Górę Oliwną.

O tym też powiemy więcej. Cóż, teraz skupmy się na tym, ponieważ powiedzieliśmy, że zrobimy to w kontekście historii Starego Testamentu, a następnie Nowego Testamentu. Oto najważniejsze punkty, a następnie kilka faktów archeologicznych, które mają wpływ na niektóre z nich.

Po pierwsze, Księga Rodzaju 22 już o tym wspomniała, ponieważ Pan powiedział Abrahamowi, zabierz swojego syna, zabierz go w okolice Moria i jak wspomniałem wcześniej, 2 Kronik 3 wskazuje, że będzie to miejsce, w którym Salomon będzie zbudować świątynię. David mówi, ale nie mówi; Dawid przeniesie stolicę do Jerozolimy. Jak pamiętacie z naszych badań regionu Judy, a szczególnie miasta Hebron lub Hevron, Dawid panował tam przez siedem lat, po prostu nad plemieniem Judy, po śmierci Saula.

Sprawy są burzliwe. David robi dwie naprawdę interesujące rzeczy. Przede wszystkim tworzy jedność polityczną, bo naszą mapę pamięta się od samego początku. Jerozolima leży tuż za granicą między Judą a Beniaminem, a mimo to nie jest obecnie miastem Beniamitów, kontrolowanym przez Jebusytów.

Zatem Jerozolima będzie miastem, które Dawid będzie mógł zdobyć. Może przedostać się do stolicy, mimo że do tej pory była to swego rodzaju odpowiednik terytorium neutralnego. Należy do pokolenia Beniamina, które było plemiennym plemieniem Saula.

Zatem dzieje się tutaj wiele interesujących rzeczy, gdy celowo przenosi on swoją stolicę w miejsce, które wpłynie na większą jedność polityczną pomiędzy pozostałościami zwolenników Saula a plemieniem Judy. Ostatecznie przeniesie tam także Arkę. To samo w sobie jest znaczące, ale chcę cofnąć się trochę do zdobycia miasta, ponieważ w 2 Samuela 5 jest napisane, że kiedy miasto upadło, jego mieszkańcy, Jebusyci, poczuli to no wiesz, w zasadzie dało się ich obronić.

Ale jest napisane, że Dawid i Joab idą przez coś, co nazywa się Tzinor. Jest to hebrajskie słowo, które nie jest używane zbyt często, a tekst pojawia się w Psalmach w odniesieniu do cieką wodnego. To skłoniło ludzi do myślenia, że Dawid w jakiś sposób przedostał się przez cały ten system wodny, może powinienem powiedzieć, przez duży basen, a może przez basen źródłany.

Jest coś, co nazywa się Shaft Warrena i powiem tylko to, a gdy będziemy mieli więcej czasu, będziemy mogli o tym porozmawiać w innych kontekstach. W każdym razie wojna i szyb prawdopodobnie nie były tą drogą, którą on i Joab poszli w górę. Ale cała sieć podziemnych cieków, systemów, tuneli i kanałów, zanim David tam dotarł,

ma sens, że w ten sposób dostawali się do wnętrza miasta przez te rzeczy wykute w skale.

To będzie około X wieku. Prosimy o tym pamiętać, ponieważ w tej chwili nie mamy jeszcze miasta Ezechiasza. Dowiadujemy się również, że Dawid był zaangażowany w budowę swojego pałacu, więc spodziewalibyśmy się, że Dawid będzie w początkowej fazie zjednoczonej monarchii w Jerozolimie jako odnoszący sukcesy król; spodziewalibyśmy się poważnych działań budowlanych i rzeczywiście tak się dzieje.

Mówiliśmy już trochę o tym, kiedy rozmawialiśmy o archeologii. Dawid zaplanował budowę świątyni. W rzeczywistości, kiedy czytasz koniec 1 Księgi Kronik, Dawid otrzymał od Pana plan świątyni, który przekaże Salomonowi, który rzeczywiście buduje i poświęca świątynię, znaczącą budowlę.

Przejdźmy szybko od zjednoczonej monarchii do podzielonej monarchii, do północnego królestwa, do południowego królestwa, do północnego królestwa padającego w ręce Asyryjczyków i do Ezechiasza oblężonego przez Sennacheryba, władcę asyryjskiego, i widzimy we fragmentach, o których pokrótce wspomniałem wcześniej, mamy 2 Księga Królewska 18 ma odpowiednik w 2 Kronik 29, a także odniesienia do Izajasza 22, co oznacza, że jeśli złożymy te trzy rzeczy razem, to w kontekście tego, co zachował dla nas tekst, jest to niezwykle krytyczny czas, niezwykle krytyczny czas. To, co się tu dzieje, do czego odwołują się zarówno Kroniki Królewskie, jak i Izajasz, oznacza, że dzieje się coś raczej niezwykłego. Ezechiasz jest oblężony przez Sennacheryba.

Rzeczywiście, jak czytamy, zwłaszcza w Księdze Królewskiej i Kronikach, to Bóg go wybawi, ale Ezechiasz nie siedzi na rękach. On także będzie ciężko pracował. Konstruuje, tak jak budują jego ludzie, Tunel.

Za chwilę powrócimy do inskrypcji, która rejestruje i potwierdza te fragmenty biblijne. Mamy także fragment, który mówi, że Pan zasadniczo odwołał wrogów Ezechiasza. Siły Sennacheryba zostały odwołane, a następnie anioł Pański zebrał i zabił ponad 180 000 z nich, co było prawdopodobnie jakimś rodzajem plagi.

W każdym razie jest to koniec VIII wieku p.n.e. Tragiczne jest to, że w południowym królestwie mamy do czynienia z ciągłą spiralą popadu, w związku z czym mamy upadek Jerozolimy przez Nabuchodonozora i choć w kontekście historii Starego Testamentu mamy Ezdrasza Nehemiasza, to Zatrzymujemy się na tym w tej chwili, aby zająć się rzeczami, którym naprawdę chcemy się przyjrzeć. A więc tylko kilka wskazówek na temat naszego miasta Dawida, przypominając sobie, że mamy teraz tutaj ten obiekt o powierzchni 11 akrów, a następnie z odrobiną nakładki, która daje nam wyobrażenie o niektórych rzeczach, które tam są, widać wskazówkę, że to będzie nasz obszar pałacowy właśnie tutaj.

Mamy dużą kamienną konstrukcję, która podtrzymuje tę część pałacową; monumentalne budowle, które tu odnaleziono, to prawdopodobnie budowla pałacowa Dawida. To wszystko w tym obszarze, a potem mamy także źródło Gichon nieco dalej tutaj, i w końcu Dolina Cedron aż do tego obszaru będzie miejscem, do którego, oto nasza centralna dolina, czyli Tyropian Dolina, do której spływały wody od źródła aż do samego basenu. Ups, zaczynamy.

Wspomniałem, że w rejonie północnego szczytu Eilat Mazar, który był tutaj naszym głównym archeologiem, stojący przed nałożeniem tego materiału na wierzch w celu zachowania, zarówno zachowania, jak i zapewnienia miejsca do oglądania, stojąc w miejscu, gdzie ten materiał odnaleziono monumentalną budowlę. Wiem, że przyglądaliśmy się temu już wcześniej, gdy rozmawialiśmy trochę o archeologii w odniesieniu do biblijnego minimalizmu, ale tutaj chciałbym jeszcze raz przypomnieć sobie, że z pewnością coś się tam działo w kontekście dużej struktury. Przejdźmy szybko do materiału, o którym mówiliśmy w związku z Ezechiaszem i zagrożeniem, jakie odczuwał.

Pozwólcie, że na tym skończę, zanim umieścimy tam cokolwiek innego. W tym momencie, jak już powiedzieliśmy, królestwo północne wydawało ostatnie tchnienie i właściwie w tym momencie miało upaść. Kiedy tak się stanie, do Jerozolimy przybywa wielu ludzi z północy.

Teraz już zaczęli przychodzić. Być może pamiętacie, jeśli czytaliście ten materiał, że Ezechiasz w ramach swojej reformy wysłał listy na północ i powiedział: Chodźcie i świętujcie z nami Paschę. Pascha to święto, które świętuje odkupienie, odnowienie, odrodzenie i odnowienie.

Mamy więc tę kombinację ludzi, którzy przyjechali, a także uchodźców. I stało się, jak powiedzieliśmy wcześniej, patrząc na mapę topograficzną, że Jerozolima pękała w szwach i dlatego musieli mieszkać na zachodnim wzgórzu; kiedy przyglądaliśmy się naszej archeologii, dawno temu, przyglądaliśmy się temu.

To ściana. To pozostałość po murze. To mur w dzielnicy żydowskiej, a dzielnica żydowska znajduje się na zachodnim wzgórzu, coś w rodzaju wschodniej części zachodniego wzgórza.

A co jest naprawdę interesujące w tym konkretnym zdjęciu i jeśli przyjrzymy się uważnie tej ścianie, to sposób, w jaki odbudowano i zmodernizowano resztę dzielnicy żydowskiej w związku z tym, ale archeolodzy zostawili to nam do sprawdzenia. Widzicie tutaj miernik, wskazujący, jak wysoki byłby ten mur, aby chronić ludzi, którzy tam mieszkali. Izajasz 22 jest fascynującym fragmentem, ponieważ tam Pan, mówiąc przez Izajasza, mówi: zburzyliście mury, przepraszam, zburzyliście domy, aby zbudować ten mur.

Sugestia: jeśli pomyślimy o zasadzie wybitnej domeny, czasami, gdy projekt robót publicznych musi zostać zrealizowany, w pewnym sensie pozbywasz się prywatnych mieszkań i przenosisz tam prace publiczne. Robót publicznych dotyczył ten mur obronny tutaj i Izajasz właściwie o tym wspomina, i chociaż trochę trudno to zobaczyć, biorąc pod uwagę rosnące chwasty i inne rzeczy, znajdują się tu fundamenty czegoś, co wygląda na znacznie mniejsze konstrukcje, prawdopodobnie ściany, które zostały zburzone. Jest dużo więcej do powiedzenia na temat tego fragmentu Izajasza 22, ale nie zrobimy tego tu i teraz.

Jeśli spojrzymy na to pod kątem mapy i tego, jak pasuje do mapy, znowu mamy do czynienia z Miastem Dawida; po prostu zignoruj te nowoczesne, niecytując, nowoczesne mury i zdaj sobie sprawę, że w czasach Ezechiasza całe to zachodnie wzgórze wydawało się zamieszkane, prawda? Dlatego właśnie będziecie mieli mur, który będzie dbał o ochronę tych wszystkich ludzi. Będzie się także obracać, aby chronić Sadržawkę Siloe. Tutaj widać, oto tryska nasz Gihon.

Za chwilę zajmiemy się zdjęciem tunelu, ale to doprowadzi wodę do chronionego miejsca, a oto fragment ściany. Widzisz to. Jest Nahman Avigad, który wrócił z emerytury, aby zająć się tym projektem wykopaliskowym, ponieważ zrozumienie tego, co się dzieje, było niezwykle istotne, ale daje nam to pewne pojęcie o tym, co się dzieje. Powiem jeszcze jedną rzecz związaną ze źródłem wody.

Pomyśl o sobie, o nowo przybyłym uchodźcy. Mieszkasz, powiedzmy, tutaj. Jeśli chcieliście wody, musieliście iść, przed budową Tunelu Ezechiasza, musieliście zejść do tej doliny, wrócić na górę, wejść do szybu, który w tym miejscu schodził w dół przez skałę.

Było tam w czasach Davida, a potem w końcu można było uzyskać dostęp do dowolnej części tego dużego źródłanego basenu, gdzie mogła się tam znajdować, i przewieźć tam wodę z powrotem do domu. Tunel Ezechiasza również ma na celu rozwiązanie tego problemu, ponieważ doprowadzi źródło wody właśnie tutaj, więc większa populacja tu mieszkająca nie miała tak trudnej wędrówki, aby przynieść wodę do domu. Cóż, oto ten fragment w całości.

Widzieliście, że miasto Dawida miało wiele wyłomów w swojej obronie. Zgromadziliście wodę w dolnej sadzawce, którą nazywamy Sadržawką Siloe. Policzyliście budynki w Jerozolimie i burzyliście domy.

Jak powiedziałem, gdy archeolodzy nad tym pracowali, u podstawy tej ściany znaleźli małe konstrukcje fundamentowe. Zbudowaliście zbiornik pomiędzy dwiema ścianami na wodę ze starego basenu, ale tutaj jest werset 11, który jest fascynujący. Nie patrzyłeś na tego, który to zrobił, ani nie szanowałeś tego, który to zaplanował dawno temu.

Fascynujące tutaj, powiem tylko to, możesz to zbadać w komentarzach lub cokolwiek chcesz. Słowo „ty” w ostatnim wersecie jest liczbą mnogą, więc wydaje się, że nie jest to potępienie Ezechiasza jako króla, ale jest to szersze stwierdzenie w kategoriach konsekwencji dla ludu i jego nieposłuszeństwa. Cóż, kontynuujmy.

Mamy tam swoje kręgi, jeśli chodzi o podstawy. Oto wnętrze tunelu. Ponownie, jest to fascynujące pod względem procesu.

To około jednej trzeciej mili długości. Musisz pomyśleć o tym przecięciu skały macierzystej.

Jest 50 metrów pod ziemią. Z pewnością nie mieli takich narzędzi, jakie mamy teraz. Pół kilometra, jedną trzecią mili i okazuje się, że dowiadujemy się nie z tekstu biblijnego, ale z czegoś, co nazywa się napisem Salome.

Za chwilę pokażę ci zdjęcie. To mówi nam, że ludzie, którzy to robili, pozostawili po sobie niewielką wskazówkę dotyczącą tego, jak to zrobili. Zaczęli od obu końców, prawdopodobnie podążając za jakąś naturalną strukturą krasową, chociaż ludzie wciąż próbują dowiedzieć się, jak dokładnie to zrobili, ale pracowali tak długo, aż ustyszeli, jak się nawzajem odłupują.

Oto nasz fragment z Drugiej Kroniki. To Ezechiasz zablokował górne ujście źródła Gichon i skierował wodę w dół do zachodniej części miasta Dawida, a oto napis Salome, który dokładnie odzwierciedla to, co mówiłem przed chwilą. To jest w starym paleo-hebrajskim.

Sam napis znajduje się w muzeum w Stambule, więc nie jest tak łatwy do zobaczenia, jak niektóre rzeczy w muzeum, ale wskazuje na to, o czym wspomniałem i podsumowałem wcześniej. Zwróćmy uwagę na jeszcze dwie rzeczy, które są istotne w kontekście ostatnich odkryć archeologicznych dotyczących Ezechiasza. O nazwie Eilat Mazar wspomniałem przed chwilą.

Była kluczową postacią w prowadzeniu tej archeologii, która musi szczególnie odnosić się do górnej części miasta Dawida, a ponieważ przesiewali na mokro i znajdowali jakiś materiał, to kolejny długi problem, który wygraliśmy nie dostali się do środka, natknęli się na bardzo interesujący odcisk pieczęci. Innym terminem na to jest bulla, liczba mnoga bullae, ale dla naszych celów chcemy po prostu zobaczyć, że jest na niej napis, tu i na dole, należący do Ezechiasza. Nie ma tam hebrajskiego słowa ben, które oznaczałoby syna, ale jest tam mowa o Achazie, królu Judy.

Za chwilę pokażę wam zdjęcie lotnicze, gdzie znaleziono te rzeczy i dlaczego może to być ważne. Całkiem niedawno ukazało się to w wydaniu Biblical Archaeology Review z 2018 roku; oznajmiła też, że znalazła ten napis również na bulli, czyli pieczęci. To nie jest kompletne, prawda, ale wydaje się, że mamy Izajasza; czytasz to od prawej do lewej, a dolny wiersz nie zawiera całego słowa prorok, więc nie wiemy tego na

pewno, wydaje się, że brakuje ostatniej litery, ale może to być prorok Izajasz, nie jestem pewien ale to i tak jej sugestia.

Nawiasem mówiąc, nie jest nowicjuską; pochodzi z rodziny archeologów, jej dziadek Benjamin Mazar przeprowadził poważne prace archeologiczne na obszarze, któremu przyjrzymy się w następnej części tego wykładu. Cóż, ta czerwona strzałka wskazuje, gdzie je znaleziono. Zauważ, że to Ophel; rozmawialiśmy o tym teraz, o górnej części Miasta Dawida, która będzie znajdować się na lewo od tego zdjęcia, a tutaj mamy Wzgórze Świątynne.

Zatem prace tam wykonane wskażą nam, że jest to prawdopodobnie dość znacząca budowla, zbliżona do pałacowej, która znajdowałaby się gdzieś w tym rejonie. Jeszcze tylko kilka rzeczy związanych z normalnym życiem. To jest obszar zwany Strefą G, o którym też można powiedzieć dużo więcej.

Jest wbudowany w te domy, które są wbudowane w znacznie masywniejszą konstrukcję zwaną Strukturą Stepstone, która wydaje się podtrzymywać to, co zostałyby zbudowane na niej, co mogło być budowlą pałacową Dawida. Mam wrażenie, że strasznie was oszukałem w odniesieniu do Jerozolimy Starego Testamentu, ponieważ jest o wiele więcej do powiedzenia, ale musimy iść dalej i zrobimy to. Druga świątynia.

Pierwsza świątynia, Świątynia Salomona, została zniszczona w latach 587/586. Minęło 70 lat, a potem, szczególnie pod wpływem proroczych posług Aggeusza i Zachariasza, lud w końcu zabrał się do pracy i za panowania Dariusza, ówczesnego króla perskiego, ukończył drugą świątynię. Jest dużo więcej do powiedzenia na temat całej historii tych 70 lat, ale dla naszych celów po prostu dokonamy przeglądu tego, a następnie przyjrzymy się niektórym rzeczom, na których chcemy się skupić.

Ezra opowie nam historię. Opowiada o powrocie z zesłania. Nie było go tam po to.

Dokonuje retrospekcji w pierwszych pięciu i sześciu rozdziałach. Za Nehemiasza odbudowaliśmy mury. Nie oznacza to, że początkowo, wiesz, kiedy powrócili w 539 r., sugeruje to, że w czasach Nehemiasza, w V wieku, 400 r. p.n.e. musieli dokonać poważnej restrukturyzacji w celach obronnych.

Kiedy przybył Aleksander Wielki i następcy przejęli ten obszar, i znowu było wiele zamieszania wśród ludności żydowskiej, ale rzeczywiście Jerozolima stała się w pewnym stopniu greckim miastem hellenistycznym. Hasmoneusze to ci ludzie, którzy są potomkami Machabeuszów, Judasza Machabeusza i jego braci i to będzie żydowska dynastia na jakieś 100 lat, czas wolności dla nich, cytuję-niecytuj, i oni będą rozbudowywać Jerozolimę. Rozprzestrzeni się na Western Hill, gdzie też będzie mnóstwo ciekawych rzeczy.

Kiedy nadejdzie król Herod, spotkaliśmy już Heroda, ponieważ rozmawialiśmy o Herodianie, kiedy rozmawialiśmy o tej monumentalnej budowli fortecy, którą zbudował dla siebie na południe i wschód od Betlejem, ale Herod przyjdzie i zbuduje nie tylko świątynię w stylu augustowskim, ale zamierza ogromnie rozbudować cały kompleks. Istnieje również okres archeologiczny zwany okresem Heroda, który oczywiście ma wiele wspólnego z tym, jak wyglądała Jerozolima za czasów Jezusa. Spędzimy przy tym trochę czasu.

Obecność rzymska, nieustannie cierni w ciele, prawdopodobnie nawet znacznie większy, oraz bunt żydowski, pierwszy bunt żydowski przeciwko Rzymianom, który rozpoczął się w roku 66 naszej ery, przepraszam, tak, w roku 66. Sama Jerozolima zostanie zniszczona, świątynia zniszczona, Józef Flawiusz opowiada nam o tym w roku 70 n.e. Jest to więc nasz drugi okres świątynny.

Przyjrzyjmy się teraz tylko kilku rzeczom, które są dla nas pouczające, gdy myślimy o wydarzeniach kulturowych, które się tutaj dzieją. Kiedy patrzysz na Dolinę Cedronu, powiedzmy, że stoisz na rogu Wzgórza Świątynnego. Dojdziemy do tego nieco później, w południowo-wschodnim narożniku. Patrząc w dół na dolinę Cedronu, najpierw zobaczycie to, co ma przypisane imię Absalom, to jest anachronizm, a potem zobaczycie to, prawdopodobnie następną rzeczą, która przyciągnie waszą uwagę, będzie to ma dołączone imię Zachariasz, a pomiędzy nimi zobaczycie tego rodzaju strukturę kolumnową.

To jest ten, na którym widnieje napis mówiący o B'nai Hazir, synach Hazira. Nie będę się długo rozwodzić nad tym, czym jest każdy z nich, ale powiem po prostu to. Zauważcie, że tutaj mamy, nawet w tych trzech pomnikach, które są dość blisko siebie, coś, co przypomina trochę Egipt ze strukturą piramidy.

Mamy więc pewne wpływy egipskie. Coś, co trąci trochę wpływami asyryjskimi i późniejszymi, pochodzi z obszaru Mezopotamii. Zatem te kolumny i rodzaje kolumn, które mamy, jońskie stolice, przynoszą pewne idee wywodzące się z kultury grecko-rzymskiej.

To takie fascynujące właśnie w tym zbiegu, na tym obszarze, zbiegu kultur. Powinienem powiedzieć, że podoba mi się to zdjęcie i zatrzymałem je tutaj, zwłaszcza że wiele z niego zostało wyczyszczonych. Nie masz aż takiego wyczucia, ponieważ przez Dolinę Cedronu biegną prawie utwardzone ścieżki i kilka innych rzeczy.

To wszystko, co mówię na temat okresu międzytestamentowego, ponieważ chcemy się teraz skupić na Nowym Testamencie, który będzie Herodianem, zwłaszcza na epoce Heroda. Zatem pierwszą rzeczą, jak widzicie, wziąłem kopię tego z Atlasu Biblii NIV Carla Rasmussena. Pierwszą rzeczą, którą ponownie zauważamy, jest to, że Wzgórze Świątynne nadal jest naszym głównym celem w tym czasie.

Ale oczywiście teraz będziemy mówić o platformie świątynnej, a następnie o samej świątyni, którą Herod Wielki zamierza szeroko modyfikować. W pobliżu mamy, chyba nie potrzebuję wskaźnika, mamy coś, co nazywa się Twierdzą Antonii, nazwaną na cześć Marka Antoniusza. A twierdza jest znacząca.

Jak wiecie, jeśli pomyśleć kulturowo, religijnie i politycznie, kiedykolwiek odbywają się nabożeństwa religijne, zwłaszcza w tym okresie, ale w niektórych częściach świata religia i polityka są ze sobą bardzo mocno zakorzenione. A ilekroć organizujecie festiwale, gromadzi się mnóstwo ludzi, gromadzi się o wiele więcej ludzi. Jak wiadomo, Żydzi przybywali z pielgrzymką.

Dlatego Rzymianie chcieli mieć obecność, aby móc uważnie obserwować, dlatego w Twierdzy Antonia mielibyśmy tam tę obecność. Mamy tu baseny. Będą one znaczące.

Sadzawka Bethesda odprowadzająca wodę z tej Doliny Bezeta. Basen Izraela również w tej okolicy. Jeśli masz taką topografię, że woda, która tu spadła, spływa, jest to świetne miejsce na zbiorniki wodne.

Znajduje się tu także kompleks arcykapłana. Znajduje się to w dzielnicy żydowskiej i jest to kolejne z niezwykłych znalezisk, które archeolodzy zdołali odkryć i które zaczęli rozumieć, gdy po 1967 r. byli w stanie przeprowadzić ocenę rekonstrukcji na terenie dzielnicy żydowskiej. Jest to więc znaczący kompleks, co ma sens.

Jeśli w tej okolicy mieszkają wasi arcykapłani, jest to zachodnie wzgórze. Mieliby coś w rodzaju chodnika, kawałek mostu i mogliby przejść bezpośrednio pod Wzgórze Świątynne, gdzie pełnili swoją służbę. Pałac Heroda po zachodniej stronie miasta. Ogromna budowla pałacowa.

Na jego północnym krańcu znajdują się trzy wieże, ponieważ Jerozolima jest zawsze możliwa do obrony od zachodu, południa i wschodu, ale zawsze jest nieco bardziej bezbronna od północy. I tak Pałac Heroda miałby te trzy wieże. Jedna z ich podstaw jest nadal widoczna.

Józef Flawiusz mówi nam, że Herod mógł ugościć w swoim pałacu około 100 gości, jeśli miał ich pod ręką. Jeszcze trochę o Herodzie Jerozolimie – Herodzie Wielkim.

Jak powiedziałem, wszędzie będziemy widzieć ślady Heroda Wielkiego. Rodzina Heroda miała mnóstwo pieniędzy. Prawdopodobnie zajęli się handlem przyprawami.

Był Idumejczykiem. To obszar na Negewie. Gdyby więc przyprawy tam trafiały, rodzina mogłaby zarobić tam mnóstwo pieniędzy.

W każdym razie ma do dyspozycji mnóstwo pieniędzy, ale nie może prowadzić wojen, bo jest marionetkowym królem Rzymu. Zamiast tego wyrobił sobie markę. I możesz to przeczytać równie dobrze jak ja.

Sponsorował niektóre igrzyska olimpijskie. Budowano rzeczy w miastach. Budowane miasta.

Wykonywał wszelkiego rodzaju projekty świątyń w Atenach i na Rodos. Miasto Antiochia w Syrii również miało pewien wpływ Heroda. A ponieważ zanim został królem przez rzymski senat, spędził trochę czasu w Rzymie, był bardzo zafascynowany kulturą augustowską.

August, cesarz rzymski. Dlatego też, kiedy przywiózł wiele pomysłów, chciał ustrukturyzować wiele z tych rzeczy zgodnie z wysokiej klasy kulturą grecko-rzymską, zwłaszcza augustowską. Wydaje się, że kompleks świątynny, który zbudował lub nadzorował, był absolutnie ogromny.

I jak już zasugerowałem, on podąża za wzorem, wzorem Augusta, cesarskim Rzymem. Warto o tym pamiętać, ponieważ jak widzimy intencje Heroda, był on królem. Został mianowany królem przez rzymski senat.

Wydaje się, że uważał obszar, na którym był królem, za rodzaj kulturowego zaścianka. Więc wiesz, on to zmieni. Rozpoczął renowację świątyni w 20 roku p.n.e

I zauważycie, że kiedy w drugim rozdziale Jana nastąpi interakcja dotycząca świątyni, kiedy Jan zapisuje oczyszczenie świątyni przed rozpoczęciem swojej posługi przez Jezusa, niektórzy przeciwnicy Jezusa, którzy rzucają wyzwanie, mówią: „no cóż, zajęło nam to dużo czasu”. czas popracować nad tą świątynią. Zamierzasz go odnowić za trzy lata i trzy dni, przepraszam. Mamy więc tutaj pewien wskaźnik chronologiczny.

Oto rzecz, o której warto pomyśleć, gdy będziemy podróżować nie tylko przez kawałek Jerozolimy, ale także gdy będziemy objeżdżać resztę kraju, ponieważ już wspominałem i widzieliśmy w Herodian Herod Wielki zostawiał wszędzie swoje ślady, ponieważ zamierzał zbudować dla siebie imię, zbudować dla siebie królestwo. I tak oto pytanie, i to nie jest moje pytanie, kradnę je od mojego głównego instruktora, Jima Monsona, zadajemy sobie pytanie, gdy przemierzamy te rzeczy, przemierzając pisma święte i przechodząc przez życie, czyje królestwo budujemy? Cóż, tylko kilka małych kawałków, fajna rzecz. W miarę jak inżynierowie Heroda rozbudowywali, naprawdę rozbudowywali Wzgórze Świątynne, musieli uporać się z czymś w rodzaju pierwotnej topografii.

Zamierzam więc przez chwilę narysować na tablicy Górę Moriah. To wygląda podejrzanie jak diagram, który narysowałem pewnego dnia, kiedy mówiłem o warstwach materii osadowej, ale to nie jest Moriah, prawda? To tylko szczyt góry.

Powiedzmy, że po jednej stronie jest dolina; powiedzmy, że to jest Dolina Cedronu, więc wschód jest tutaj.

Jak zbudować na tym dużą platformę świątynną? Jest to dość trudne, ale nie za trudne dla inżynierów Heroda. Zrobią z tego dużą, płaską konstrukcję. Aby to zrobić, jest to strasznie uproszczone, ale można odnieść wrażenie, że trzeba mieć coś, co pomieści monumentalną świątynię.

Sama platforma będzie wielkością odpowiadającą czterem boisk piłkarskich. Aby tego dokonać, zebrali ogromne, ogromne płyty wapienia, wydobyli je na północ i zachód od miasta, wydobyli część wapienia znajdującego się w północno-zachodnim narożniku samej góry platformowej i sprowadzili to wszystko tutaj, aby mogli mieć ściany, które utrzymają platformę, a także ją wypełnią. Umieścili także łuki, aby utrzymać część tej platformy.

Ale dlaczego ci to wszystko mówię? Cóż, daje nam to trochę zabawy, jeśli chodzi o możliwości inżynieryjne tych ludzi. Ponieważ największy kamień, na jaki się natknęli, jest stąd do tej osoby tam lub stąd do mniej więcej tam. Ma 40 stóp długości.

Trudno to zrozumieć, nawet na zdjęciach, ale pomyśl o kamieniu o długości 40 stóp. Pomyśl o tym jako o tym, że jest dość wysoki. To jest nasz główny kamień rdzeniowy, który biegnie stąd w górę do poza fotografią, stąd aż do mniej więcej tego miejsca.

Szacuje się, że waży od 500 do 600 ton. A potem zadajemy sobie pytanie: OK, więc jak to przenieśli? Cóż, z pewnością było to arcydzieło inżynierii. Ale cały ten mur oporowy jest zbudowany z kamieni, jeden na drugim, aby osiągnąć poziom, który byłby poziomem ulicy.

To prowadzi nas z powrotem do samego Wzgórza Świątynnego, gdzie właśnie byliśmy. Nazywa się to Tunelami Hasmoneusza i biegną obok. Byliśmy pod obecnym poziomem gruntu, mniej więcej tutaj.

Tam zostałyby położona główna warstwa kamienia, a potem wszystkie te rzeczy na wierzchu. Kurczę, jest o wiele więcej do powiedzenia na ten temat, ale musimy iść dalej. Tutaj patrzymy od zachodu na samą platformę Świątyni.

To jest model, model Jerozolimy z I wieku naszej ery, zwany modelem Ziemi Świętej, model żałostnego modelu Jerozolimy. W pewnym momencie nie był to hotel Holy Land; teraz znajduje się w Muzeum Izraela. Ale dla naszych celów widzimy Twierdzę Antonii.

Widzimy tam tak zwany Portyk Salomona, o którym mowa w 10 rozdziale Jana. Widzimy Królewską Stoa. A tutaj, dokładnie pośrodku, widzimy samą konstrukcję Świątyni.

Skąd oni wiedzą, że tak to wyglądało? Co ciekawe, w Hebronie wciąż stoi budowla, która wygląda trochę podobnie. Co więcej, była to wspaniała współpraca między studentami literatury studiującymi Talmud, który zawiera część zatytułowaną Miary, która mówi o Świątyni i jej strukturze. Tam też jest dużo więcej do powiedzenia.

Ale współpracowali przy znaleziskach archeologicznych i pomocy literackiej, a następnie byli w stanie to zrestrukturyzować i zrekonstruować. Tutaj patrzemy na to z południowo-zachodniego narożnika tej platformy. Nawiasem mówiąc, wszystko to zostało zbudowane.

Powtórzę jeszcze raz: ten kurs mistrzowski, któremu się przyglądaliśmy, znajduje się teraz mniej więcej tutaj, pod ziemią. Kiedy Perry i ja byliśmy po raz pierwszy w Jerozolimie, mogliśmy się tam rozejrzeć. Mniej więcej tamtędy spacerowaliśmy.

Moglibyśmy spojrzeć na łuk i za chwilę zobaczymy jego zdjęcie, zwane łukiem Robinsona. Ale wszystko to, zarówno w tej rekonstrukcji, jak i w rzeczywistości, nadal znajdowało się pod ziemią. Wszystko to zostało pokryte.

To też zostało odkryte. Oto znowu nasza Twierdza Antonia, a tu schodząca Dolina Tyropska, czyli Centralna. Oto artystyczna wizja tego, jak mógł wyglądać południowo-zachodni róg.

Więc teraz widzimy, że trochę bardziej systematycznie znosimy obecność niektórych ludzi. Ale masz monumentalne schody prowadzące w górę i będące jednym z wejść do świątyni. Masz inny zestaw schodów.

Widzieliśmy je podczas poprzedniej rekonstrukcji, gdzie można było wejść i wyjść tymi drzwiami, a ostatecznie znaleźć się na platformie świątynnej. Tutaj na górze mamy prawdopodobnie szczyt świątyni. I zwróć uwagę, jak wysoki byłby to poziom.

Jeśli pomyślicie o opowieści o kuszeniu, w której diabeł zabiera Jezusa po tym, jak odniósł kuszenie na pustyni, zabiera Jezusa na szczyt świątyni i mówi: „Rzuć się”. Cóż, byłaby to niesamowita pokusa, aby dokonać tutaj bardzo publicznego pokazu cudownej mocy. Kiedy patrzemy na cały obszar wokół platformy świątynnej, zwłaszcza tutaj, na wszelkiego rodzaju sklepy i tak dalej, widzimy, że to właśnie w tym miejscu kupno i sprzedaż powinny odbywać się poza obszarem świątyni.

Zamiast tego, gdy będziemy czytać te narracje, zarówno w kontekście 2. rozdziału Ewangelii Jana przed rozpoczęciem swojej posługi przez Jezusa, jak i następnie w ewangeliiach synoptycznych pod koniec swojej posługi, Jezus robi to ponownie. Kupno i sprzedaż wkroczyły, a wymiana pieniędzy wkroczyła aż na samą platformę świątynną. Kiedy Jezus oczyszczał świątynię, pamiętamy, że zacytował Izajasza 56 i

powiedział: Mój dom będzie nazwany domem modlitwy dla wszystkich narodów, co oznacza, że poganie mogli tam przychodzić do pewnego momentu.

Jeśli zobaczycie tę małą rzecz, po hebrajsku nazywa się ją soreg, płot, bariera. Okazało się, że na niektórych z nich widniał napis. Zasadniczo, parafrazuję, jeśli jesteś poganinem, nie waź się przechodzić obok tego punktu w obawie przed śmiercią.

Wiemy więc, że istniały tam granice, poza które poganie nie mogli wyjść. Ale na zewnątrz znowu pomyśl o prawie czterech boiskach piłkarskich. Byli mile widziani, że tam byli.

Oczywiście dom modlitwy dla wszystkich narodów; Jezus dalej cytuje Jeremiasza siódmego: uczyniliście z niego jaskinię zbójców. Innymi słowy, złodzieje, którzy ukrywają się w jaskiniach, kradną pieniądze. Do tego właśnie porównywano tych ludzi.

Ten dwór kobiet tutaj, dwór pogan, przepraszam, przepraszam, dwór Izraelitów. A potem, nawiasem mówiąc, dwór kapłanów w świątyni augustianów. I to jest wzór, który przyniósł Harry.

Dla kobiet istniał oddzielny sąd i nie wolno im było przekraczać określonego punktu. Nie dotyczyło to świątyni Salomona, pierwszej świątyni. Cóż, oto trochę więcej wyjaśnienia tych ostrzeżeń dla obcokrajowców.

Dwa fragmentaryczne egzemplarze. Ostrzeżenie dla pogan, nie pozwolono im iść dalej. Oto cytat: Zakaz wstępu obcokrajowcom w obrębie balustrady i nasypu wokół sanktuarium.

Ktokolwiek zostanie złapany, będzie winny wyłącznie sobie, następującej po nim śmierci. Wspomnieliśmy o tym już w regularnych odstępach czasu. Dostali ostrzeżenie.

Oto nasza ulica z pierwszego wieku, tak jak została odkopana teraz. Warto zwrócić uwagę na kilka rzeczy na ten temat. Zwróć uwagę na ten kawałek łuku.

Nazywa się go łukiem Robinsona na cześć Edwarda Robinsona, który był nieustraszonym odkrywcą. Rozmawialiśmy o nim, gdy rozmawialiśmy o toponomii. Ale użyj swojej wyobraźni, bo to po prostu zatrzymanie czegoś, co wyglądałoby tak.

A na górze byłyby schody, które prowadziłyby w górę, a następnie wchodziłyby do budowli świątynnej przez drzwi i na samą platformę świątynną. Kiedy Robinson dotarł tam po raz pierwszy, poziom gruntu był już tak wysoko. Kiedy byliśmy tam po raz pierwszy w latach 70., mogliśmy utrzymać się na mniej więcej tym poziomie.

Teraz wykopali go aż do poziomu ulicy z pierwszego wieku. Skąd oni to wiedzieli? Ponieważ wszystkie te powalone bloki były częścią konstrukcji, którą Rzymianie zburzyli lub przynajmniej próbowali. Nie odnieśli wielkiego sukcesu ani nie odnieśli całkowitego sukcesu, ale próbowali go zburzyć i zwalić te bloki na ulicę, która w niektórych miejscach zawałała się pod ich ciężarem.

Cóż, można by o tym wiele powiedzieć, ale musimy przejść do dwóch kolejnych cudów, których Jezus dokona w tym kontekście. Przede wszystkim rozmawialiśmy tutaj o twierdzy Antonia. Oto nasza świątynia, Royal Stoa, portyki Salomona.

Przypominamy, że w przypadku jakiegokolwiek niewłaściwej działalności na terenie Wzgórza Świątynnego natychmiast pojawiliby się tam żołnierze. Nawiasem mówiąc, widać to w Dziejach Apostolskich, kiedy coś wybucha, gdy Paweł jest na Wzgórzu Świątynnym. Mój Boże, żołnierze są tam bardzo szybko.

Ale zauważ, że znajdują się także w pomieszczeniach mieszkalnych, które znajdują się w pobliżu basenów. Zestaw basenów. Kiedy archeolodzy zakończą prace nad tymi basenami, to, nawiasem mówiąc, nadal jest ten model, który pokazywałem wam wcześniej, więc tutaj rekonstrukcja.

Kiedy archeolodzy przeprowadzili prace nad tymi basenami, odkryli kilka bardzo interesujących rzeczy, a mianowicie artefakty wskazujące na obecność kultu Asklepiosa. Asklepios, bóg uzdrawiania i całej grecko-rzymskiej sceny rzeczy, więc wydaje się, że stacjonujący tu nasi rzymscy żołnierze w pewnym sensie przywieźli ze sobą swoje własne akcesoria. To miejsce było wówczas znane jako miejsce uzdrawiania, a my mamy paralityka.

Symbolicznie, od 38 lat czekał, aby dostać się do tego basenu i nie mógł. Jezus go uzdrowił. Dużo więcej do powiedzenia na temat archeologii oraz tego, co widzisz, a czego nie widzisz teraz, kiedy tam idziesz, ale dla naszych celów chcę tylko o tym wspomnieć, ponieważ uzdrowienie chrymych jest czymś, o czym wspomniano w Izajasza 45, jako znak, że my' Mówię tu o epoce mesjańskiej.

Trzymaj się tego. Ruiny, które tu widzicie, są bizantyjskie. Okres bizantyjski będzie w zasadzie obejmował okres od czwartego do siódmego wieku, sześć i pół, jeśli tak wolisz, i wiesz, że jest tam naprawdę bałagan, kiedy spojrzysz na to wszystko, co tu jest, i z pewnością nie znajdziemy rzeczy, które datuje się na teraz pierwszy wiek.

Kiedy archeologia została zakończona, a podałem tam datę, pojawiła się twierdzenie, że archeolodzy znaleźli równowartość pięciu portyków. Jest to istotne, ponieważ u Jana jest mowa o basenie, który ma pięć portyków. Co to jest portyk? Jest to obszar zadaszony, więc zasadniczo potrzebne byłoby coś, co miałoby dach, a potem po prostu kolumny podtrzymujące dach, a to byłoby tutaj otwarte, chroniące przed

słońcem w ciepłych porach roku, podczas upałów. sezon, chroniąc przed deszczem w porze deszczowej, więc portyk spełnia tę funkcję.

Piątka jest fascynująca, ponieważ to, co mamy w zakresie archeologii, jeśli dobrze to rozumiemy lub przynajmniej rozumiemy, w jaki sposób pomagają nam źródła literackie, w okresie międzytestamentowym mamy jeden basen, który jest zbudowany. Pozbądźmy się więc tych dwóch bardzo elementarnych diagramów i teraz narysujmy naszą pulę. Oto pierwszy basen.

Ma cztery boki, a zatem cztery portyki, cztery zadaszone miejsca, gdzie ktoś mógłby leżeć w cieniu, jeśli jest słonecznie. Później basen zostanie powiększony i dlatego wyjdzie tak, a tam portyki. Zatem teraz mamy jeden, dwa, trzy, cztery i pięć, co jest rzeczywiście bardzo interesujące, jeśli chodzi o zachowanie przynajmniej koncepcji pięciu portyków, ponieważ wiemy, że do samego basenu dodano dodatek.

Jest wiele rzeczy, które ludzie robią symbolicznie z piątką, ale w tym momencie nie będziemy podążać tą drogą. Chcemy wziąć pod uwagę ten konkretny cud uzdrowienia, pamiętajmy, że ma on związek z Thulane, a teraz chcę przejść do rozdziału 9 Jana, w którym ktoś również zostaje uzdrowiony. Poznajmy topografię i różne rzeczy związane z odległością.

Oto Wzgórze Świątynne. Wiemy, że Jezus w Ewangelii Jana 7 i 8 nauczał na Wzgórzu Świątynnym, więc prawdopodobnie możemy się domyślić, że rozdział 9 Jana będzie miał miejsce w tym podstawowym obszarze. Jest Sadržawka Siloam i pamiętajcie, że mamy tu źródło Gichon, które nie wydaje się zbyt wiele wskazywać na źródło Gichon i nie ma żadnych odniesień do tunelu Ezechiasza. Teraz ludzie mówią o sadzawce Siloam w tej okolicy.

Odległość około pół mili, około 300 stóp wzniesienia od tego miejsca do tego miejsca lub odwrotnie, tak że niewidomy, którego spotkał Jezus, otrzymał polecenie zejść do sadzawki Siloe. Aż do około 2004 roku ludzie odwiedzali ten teren po tym, jak wielu z nich przeszło przez Tunel Ezechiasza. Wyjście do małego stawu kojarzonego z kościołem bizantyjskim i tak nazywaliśmy Sadržawkę Siloam było wspaniałym przeżyciem. Co ciekawe, gdy gmina Ezechiasz prowadziła prace kanalizacyjne, odkryła kolejny basen, który bardzo wyraźnie pochodzi z I wieku.

Pod tym wszystkim znajdował się basen, będący sadem należącym do greckiego Kościoła prawosławnego. O nazwisku Ronenreich wspomniałem nieco wcześniej. Wykonał wiele pracy na tym obszarze i, jak rozumiem, toczyły się pewne negocjacje z Greckim Kościołem Prawosławnym, jak rozumiem, nawet w sprawie możliwości wydobycia tak dużej ilości, i z pewnością nie zamierzali zniszczyć resztę sadu, ale masz dobre wyczucie kształtu, struktury i eleganckiego projektu.

Byłby to zatem zbiornik na wodę, która przepłynęłaby, prawdopodobnie sącząc się do czasu, gdy dotrzemy do I wieku n.e., ponieważ wydaje się, że Tunel Ezechiasza został zablokowany itp. osadami, ale nadal mieliśmy przedostanie się do basenu. tutaj z Siloam. Niedawno odkryłem, w cudzysłowie, ponieważ, co ciekawe, kiedy patrzysz na stare mapy Jerozolimy, prawdopodobnie nie możesz tego odczytać, ale w tym uroczym, żółtym kółku na mapie z lat czterdziestych XX wieku znajduje się mapa Mandatu Brytyjskiego, widzimy rzecz z napisem Old Pool.

Mimo że znajdował się pod sadem, całkowicie pod sadem, to była tradycja, która została zachowana, prawda, bazując na starszych mapach, że mamy tam stary basen, a jak czyta się przez stulecia relacji podróżników, mieszkańcy – donosi, że na tym obszarze znajduje się stary basen, a być może nawet kilka starych basenów. Zatem jest całkiem jasne, że zanim archeolodzy rozpoczęli te prace w 2004 roku i później, istniało coś datowanego na I wiek. Cóż, teraz tylko kilka innych rzeczy z tym związanych, ponieważ wówczas było to źródło wody istotne z punktu widzenia funkcjonowania świątyni.

Miszna jest dokumentem żydowskim spisany, zachowującym starsze tradycje, ale spisany. Rabin Juda Książę był tutaj główną postacią w roku 220 n.e., a jedną z wielu rzeczy, które Miszna robi, jest zachowanie starych tradycji wydarzeń, które miały miejsce, gdy świątynia jeszcze stała. Sukka to przybytek lub szałas, jak kto woli, więc mówi o tym, co wydarzyło się podczas Świąta Namiotów.

Dlaczego to jest ważne? Cóż, co ciekawe, skoro Jan ma rozdział 7, mamy Jezusa w Jerozolimie podczas Świąta Namiotów, ale właśnie to chcę zobaczyć. Przeczytałem dla Ciebie, a potem porozmawiam o tym zdjęciu. Libacja wodna, czyli inaczej mówiąc, trzeba było mieć trochę wody, która będzie rytualnie polewana.

Libacja wodna, trwająca siedem dni, jak to wyglądało? Naczynie, w którym znajdowała się pewna ilość wody, czyli trzy bochenki chleba, napełniali wodą z Siloe. Kiedy dotarli do bramy wodnej, dmuchnęli w szofar, pomijając część. Kapłan podszedł do ołtarza i skrzył w prawo, gdzie stały jeszcze dwie srebrne misy, a cała ta sprawa była częścią wspianego rytuału Świąta Namiotów.

Nawiasem mówiąc, w Świąto Namiotów są też pewne rzeczy związane ze światłem na dziedzińcu. Czy to nie fascynujące, że Jezus podczas swego pobytu w Jerozolimie podczas Świąta Namiotów będzie mówił zarówno o wodzie, którą jest, jak i o świetle i światłości świata? W każdym razie, co ciekawe, z sadzawki Siloam właśnie widzieliśmy jej wydobyłą część.

Całą drogę do Wzgórza Świątynnego prowadził bardzo znaczący chodnik prowadzący do środkowej, czyli tyropejskiej doliny. W zeszłym roku ludzie wiedzieli, że tam było, w zeszłym roku otworzyli to teraz, tak się składa, że byli tam w grudniu ubiegłego roku, ale teraz można chodzić po tym chodniku z I wieku. W tym miejscu jest

oczywiście pod ziemią, widać tu kilka rur i tak dalej, a poza tym obiekt został niedawno otwarty.

Można przejść się po całym obiekcie, który znajdował się tam w I wieku, i przejść się po tych znaczących schodach. Wyżej znajduje się podium, na którym można było ogłaszać ogłoszenia lub cokolwiek innego, dzięki czemu można dobrze zorientować się, jak mieszkańcy I wieku n.e. przemieszczali się od Sadzawki Siloe do Wzgórza Świątynnego i z powrotem. I tak oto nasz człowiek, który miał wkrótce zostać uzdrowiony, schodził ze Wzgórza Świątynnego do Sadzawki Siloe.

Nawiasem mówiąc, oto interesująca rzecz w odniesieniu do tej ostatniej narracji, a potem przejdziemy do Kolumnady Salomona. Wspomniałem o Izajaszu 45. Wspomniałem o Izajaszu 45 w kontekście chromych, którzy będą chodzić, ale druga część mówi, że niewidomi zobaczą, a tutaj mamy zapis Jana w Jana 5, a potem Jana 10, te dwa cuda, które właśnie mówiłem wiele o obecności mesjańskiej.

Jana 5, Jana 9. Przechodząc do Jana 10, oto krótka uwaga, o której wspomniałem wcześniej: Kolumnada Salomona znajdowała się właśnie tutaj. Ponownie, jest to model stojący na zewnątrz, nie zniechęcaj się drzewami w tle. Do tej pory potrafisz rozpoznać wiele rzeczy, które widzisz przed sobą.

Pałac Heroda, uwaga, Twierdza Antonii, Świątynia, a obecnie Pałac Heroda po stronie zachodniej. Jerozolima nie była duża. Musimy o tym pamiętać w tym momencie.

Cóż, wystarczy krótki spacer po ostatnich godzinach życia Jezusa i wiemy, że opuścił on Salę Ostatniej Wieczerzy, gdziekolwiek ona była, i udał się na Górę Oliwną. To bardzo stare drzewa oliwne. Nie pochodzą z czasów Jezusa, ale rzeczywiście są stare, ponieważ słowo Getsemane, imię Getsemani, oznacza prasę do oliwy.

Góra Oliwna była miejscem pracy i Jezus szedł tam, aby się modlić. Mamy teraz wiele kościołów upamiętniających wydarzenia z ostatnich godzin życia Jezusa, a następnie mamy Kościół Grobu Świętego, prawdopodobnie lepiej rozumiany jako Kościół Zmartwychwstania, pogrzebany, tak, ale podniesiony. Te dwie kopuły zawsze będą na to wskazywać, a tutaj na dole mamy księdza przechadzającego się po jednym z dziedzińców.

Dużo więcej do powiedzenia. Moglibyśmy spędzić godzinę, po prostu rozmawiając o tym, co mamy w Kościele Grobu Świętego i w nim oraz o jego lokalizacji, ale dla naszych celów chcemy po prostu porozmawiać trochę o tym, ponieważ wspomnieliśmy o Grobie Świętym, o zamknięciu grobowca ze względu na , jak opisano pogrzeb i zmartwychwstanie Jezusa, znaleźliśmy się tam nawet w bardzo interesującym zagadnieniu archeologicznym. Czy ten kamień, który położono przed grobowcem, grobowcem Nikodema, grobowcem Józefa z Arymatei, był toczącym się kamieniem przetaczanym przez otwór, czy też był to zaokrąglony kamień

zatyczkowy? Obydwa pasują do narracji i oba istnieją w Jerozolimie w tej konkretnej świątyni w czasach Drugiej Świątyni.

Ten jest znacznie częściej spotykany niż bardziej elegancki kamień toczący się. W tylnej części kościoła Grobu Świętego znajdują się dowody na istnienie szeregu szybów datowanych na I wiek n.e., wiemy więc, że w I wieku n.e. obszar ten był używany do pochówków. Nie mówię, że to jest grób Jezusa; Mówię tylko, że w tej dziedzinie mamy to.

Pod koniec XIX wieku było wielu chrześcijan, którzy dotarli do Bazyliki Grobu Świętego i zobaczyli, że nie jest ona im zbyt dobrze znana pod względem rytuałów itd., więc facet o nazwisku Gordon zobaczył to i ta skarpa, wapienna skarpa, uznali ją za być może reprezentatywną czaszkę i pomyśleli: och, to jest Golgota, co oznacza miejsce czaszki. Zatem toczyły się tam i z powrotem ciekawe fragmenty dialogu na temat lokalizacji ogrodu grobowca i miejsca zmartwychwstania, ale na razie po prostu zostawimy to z widokiem z lotu ptaka i przypomnieniem Góry Zmartwychwstania. Oliwne, Wzgórze Świątynne, idąc tak daleko na południe, a nie możemy tego zobaczyć, ponieważ jest tak nisko. Miasto Dawida znajdowałoby się w tej okolicy, więc udając się z Dawidem i mówiąc: Ku górcom, podnoszę oczy, skąd nadchodzi moja pomoc.

W porządku, opuścimy Jerozolimę i następnym razem zajmiemy się innym badaniem regionalnym.

To jest dr Elaine Phillips i jej nauczanie na temat wprowadzenia do studiów biblijnych. To jest sesja 6, Jerozolima od Synaju do Syjonu.